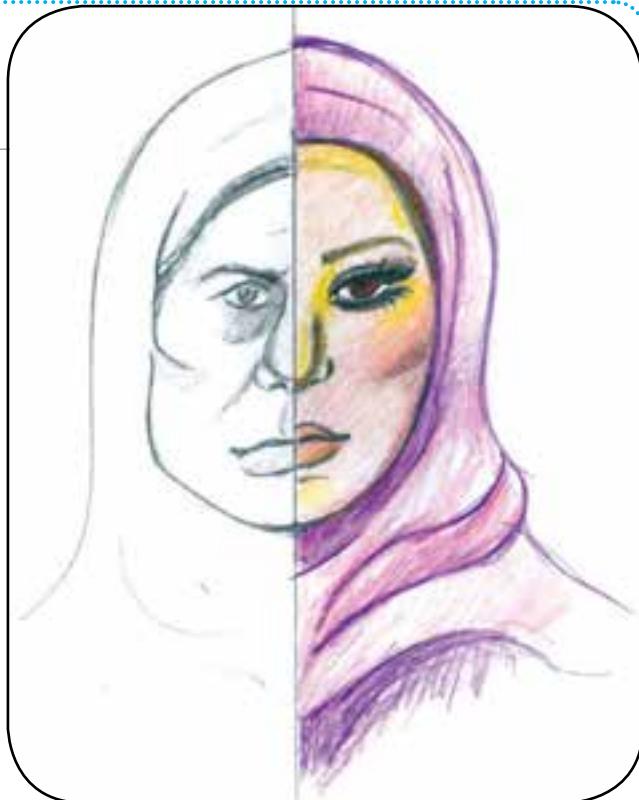

فصل هفتم

طراحی، متعادل و نامتعادل سازی

اهداف : در پایان این فصل از هنرجو انتظار می‌رود که :

- ۱- شخصیت مورد نظر را بر روی کاغذ طراحی کند.
- ۲- طراحی ارائه شده روی کاغذ را رنگ آمیزی کند.
- ۳- حالت‌های خاص شخصیت مورد نظر را بر روی کاغذ، طراحی و رنگ آمیزی کند.
- ۴- صورت بازیگر را برای اجرای چهره‌پردازی آماده کند.
- ۵- صورت بازیگر را با چهره‌پردازی ساده، متعادل سازد.
- ۶- صورت بازیگر را با چهره‌پردازی ساده، نامتعادل سازد.
- ۷- چهره‌پردازی صورت بازیگر را به صورت مطلوب پاک کند.
- ۸- ابزار و وسایل و مواد چهره‌پردازی را تمیز و مرتب کند.

۱-۷- طراحی چهره پردازی روی کاغذ

آشنایان با نقاشی و طراحی، چهره پردازی را بسیار سریع فرا می‌گیرند، زیرا بارنگ، کاربرد آن و به دست گرفتن قلم مو آشنا هستند. اگر با این هنرها آشنایی ندارید، باید تمرین‌هایی جهت نرم و روان کردن دست و انگشتان خود انجام دهید. در موقع بیکاری، اگر راست دست هستید با دست راست و اگر چپ دست هستید با دست چپ، با مداد بر روی کاغذ، خط‌های مختلفی مانند نیم‌دایره و برعکس آن و خط‌های هفت و هشت افقی و عمودی، رسم کنید. این تمرین‌ها را می‌توانید روی روزنامه‌های باطله انجام دهید. خمیر بازی کودکان را تهیه کرده با کمی واژلین مخلوط و آن را کمی نرم کرده و آن را با دست خود شکل بدهید. این تمرینات باعث می‌شود که به اصطلاح، دست نرم شود. یک جعبه آبرنگ و مداد رنگی تهیه و تمرین را شروع کنید. بر روی کاغذ، خط‌هایی رسم کرده، کنار آن را هاشور بزنید. با قلم مو از جعبه آبرنگ، رنگی برداشته، خطی کشیده و آن را به سایه تبدیل کنید. از این طریق تا حدودی با رنگ‌ها، کیفیت کار با آنها و به دست گرفتن قلم مو آشنا می‌شوید. مبحث کالبدشناسی را مطالعه کرده، در مقابل آینه با مداد چرب آرایشی، عضلات یک طرف چهره خود را ترسیم کنید و به صورت خود حالت بدھید. جهت درک تفاوت‌ها و شناخت بیشتر این رشته، چهره افراد منزل را از نظر شکل و حالات و کالبدشناسی، بررسی کنید. در خیابان، اتوبوس و سایر مکان‌های عمومی، چهره افراد مسن را مطالعه کنید، زیرا خطوط پیری در افراد مختلف تا حدودی متفاوت است. در روزنامه‌ها و مجله‌ها، اگر تصویر فردی پیر را مشاهده کردید، آن را بزیده و در دفتری بچسبانید و سپس روی آنها مطالعه کنید. به کتابفروشی‌ها مراجعه و کتاب‌های طراحی حیوانات را خریده، بررسی کنید؛ گل‌ها را نیز از نظر رنگ و شکل مطالعه کنید. اگر با خانواده به سفر می‌روید، سعی کنید از چهره افراد شهر مورد بازدید، عکاسی کنید. در مورد رنگ و شکل چهره، آرایش ریش و سبیل، سریند خانم‌ها و غیره یادداشت‌هایی بردارید. از این عکس‌ها و نوشته‌ها در آینده استفاده فراوانی خواهید کرد.

۲-۷- آماده سازی چهره بازیگر

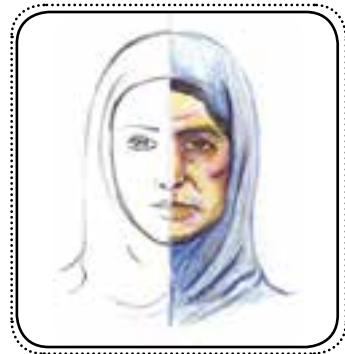
پس از نشستن بازیگر در مقابل آینه، روی او روپوش مخصوص چهره پردازی انداخته می‌شود. دور سر او روی موها، باند مخصوص بسته می‌شود. نخست با پنبه و شیر پاک کن چهره او پاک می‌شود. از دستمال‌های نمناک پاک کننده نیز می‌توان استفاده کرد و سپس با پنبه و لوسیون بدون الکل، عمل فوق بر چهره انجام می‌شود. چهره آماده برای فن زدن است. دقت شود، اگر جوش یا لکه‌ای قرمز بر چهره بازیگر مشاهده شود، چهره پرداز سؤالات واجب را در این موارد باید از بازیگر کرده و سپس با الکل با پنبه ظریف یا گوش پاک کن روی محل را دوباره پاک کند و لوازم او را جدا کند. در خارج از ایران هر بازیگر دارای کیفی است که محتوای آن لوازم اولیه چهره پردازی است که لوازم شخصی محسوب می‌شود، مانند شیر پاک کن، لوسیون، اسفنج و غیره، که از نظر بهداشتی بسیار مهم است.

۳-۷- متعادل سازی و نامتعادل سازی چهره بازیگر

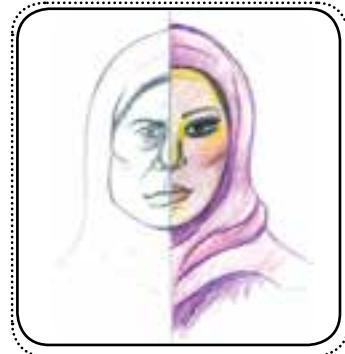
امروزه متعادل سازی به همانگ ساختن رابطه شکل چهره و اعضای آن گفته می‌شود. زمانی که این عمل با سایه و روشن و رنگ بر چهره انجام می‌بزیرد، چهره متعادل، زیبا جلوه می‌کند. در گذشته چهره بیضی، زیباترین شکل چهره محسوب می‌شد و هر شکل چهره را به شکل بیضی تبدیل می‌کردند، ولی امروزه چنین کاری را انجام نمی‌دهند زیرا هر شکلی می‌تواند زیبا باشد. یک چهره کاملاً بی‌عیب ولی بدون جذابیت زیبا نیست. از طرف دیگر شاید در چهره‌ای، تقارن و تعادل مابین اعضای چهره مشاهده نشود، اما یک نگاه مهربان، یک لبخند مهربان، یک دندان نامرتب و حتی صدایی زیبا می‌تواند به چهره، جذابیت بخشد. امروزه اساس زیبایی‌شناسی چهره، داشتن «جذابیت» است. با بررسی چهره بازیگر و جستجوی اجزای نامتعادل صورت او، و با تشديد آنها به وسیله سایه و روشن، می‌توان شخصیتی منفی ارائه داد. برای مثال:

- الف) اگر پیشانی بازیگر نسبت به چهره اش بسیار کوتاه و یا بسیار بلند باشد.
- ب) اگر برجستگی های نامتقارن روی پیشانی وجود داشته باشد.
- ج) وقتی بینی بسیار بزرگ و یا بسیار کوچک باشد و یا کمی نسبت به تقارن صورت، انحراف داشته باشد.
- د) اگر گونه ها بسیار درشت یا بسیار کوچک باشد.
- ه) هنگامی که شکاف لب (خط مابین دولب) زیاد باشد.
- و) اگر لب زیرین بسیار برجسته باشد.
- ز) وقتی که فک پایین درشت تر و برآمده تر از فک بالایی باشد.
- ح) اگر فک پایینی فرورفته تر از فک بالایی باشد.
- این نامتعادلی ها، با سایه و روشن و رنگ آمیزی تشدید و چهره ای منفی ارائه می شود (تصاویر ۷-۱ و ۷-۲).

تصویر ۷-۲

تصویر ۷-۱

۷-۴- متعادل و نامتعادل سازی بر کل بدن

در تمرین های نمایش، گاه بازیگری را مشاهده می کنید که با نقشی که باید ارائه کند، از نظر چهره و بدن هماهنگی لازم را ندارد. برای مثال چهره ای بسیار لاغر، بینی بلند، چشم و ابروان درهم و ریز، سر بدون مو، گردن باریک، شانه های افتاده و پاهای تاحدودی باز از هم دارد؛ اما در ارائه نقش بسیار توانا است. او باید نقش یک شخصیت بسیار قدرتمند را بازی کند. در این قسمت تعادل سازی در تمامی بدن بازیگر باید انجام گیرد. چهره با فن روشن کار می شود، بینی با سایه کوتاه و با روشنی پهن می گردد، چشم و ابروان کاملاً باز می شود، گونه ها با روشنی، پهن شده و اگر تناسبی با نقشی که بازی می کند داشته باشد، برای او ریشه پریش است در دو طرف چهره و گرد در قسمت زیر چانه گذاشته می شود و کلاه گیس مناسبی نیز برای او در نظر گرفته می شود.

در مورد گردن، با طراح لباس مشورت می شود تا لباسی برای او در نظر گرفته شود که یقه بلندی داشته باشد. در سر شانه ها، بازوan و نیز در قسمت ران شلوار او، اسفنج به کار می رود تا هیکل او کاملاً تغییر یابد. این کار «تعادل سازی بر کل بدن» نامیده می شود. بر عکس، بازیگری جوان، خوش چهره و خوش قامت مواجه می شوید که باید نقشی را ارائه دهد که چهره ای کاملاً نامتقارن، بینی بزرگ کج، چشم تا حدودی برآمده، سر طاس، قوز بر پشت و غیره نیاز دارد. با سایه و روشن، چهره نامتقارن می شود، پوسته سر برای او استفاده می شود، با تور یا از قبل با چسب لاتکس، چشم ساخته می شود. بینی با سایه و روشن و یا با چسب لاتکس ساخته و آماده می شود. از طرفی با همکاری طراح لباس، با گذاردن قوز به کمک اسفنج و غیره، در مجموع شخصیت دیگری را ارائه می دهند. این کار «نامتعادل سازی بر کل بدن» نامیده می شود.

آزمون فصل هفتم

- ۱- متعادل سازی را تعریف کنید
- ۲- نامتعادل سازی را تعریف کنید
- ۳- چگونه چهره بازیگر برای چهره پردازی، آمده سازی می شود؟
- ۴- آیا نیاز است برای متعادل سازی حتماً چهره بازیگر به شکل بیضی درآید؟
- ۵- متعادل سازی بر کل بدن (به غیر از چهره) بر عهده کدام طراح است؟
- ۶- یک تصویر نامتعادل کشیده، نصف صورت آن را متعادل کنید
- ۷- یک تصویر متعادل کشیده، نصف صورت را نامتعادل کنید